

KARTA PRZEDMIOTU (ZAJĘĆ)

Kod przedmiotu (zajęć): 0919.4.ZP1.D.ESCHZZZ

Nazwa przedmiotu (zajęć) w języku polskim: Epidemiologia stanów i chorób związanych z żywnością i żywieniem

Nazwa przedmiotu (zajęć) w języku angielskim: Epidemiology of conditions and diseases related to food and nutrition

1. Usytuowanie przedmiotu (zajęć) w systemie studiów

1.1. Kierunek studiów	Zdrowie publiczne
1.2. Forma studiów	Stacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
1.4. Profil studiów	Ogólnoakademicki
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu (zajęć)	prof. dr hab. Edyta Suliga dr Agata Bujak-Krzemińska
1.6. Kontakt	edyta.suliga@ujk.edu.pl agata.bujak-krzeminska@ujk.edu.pl

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu (zajęć)

2.1. Język wykładowy	Polski
2.2. Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zakresu epidemiologii i podstaw żywienia człowieka

3. Szczegółowa charakterystyka przedmiotu (zajęć)

3.1. Forma zajęć	Wykłady (W), ćwiczenia (C). Obecność na wszystkich formach zajęć jest obowiązkowa.
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Sale dydaktyczne Uniwersytetu Jana Kochanowskiego
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną
3.4. Metody dydaktyczne	Wykłady: wykład informacyjny, konwersatoryjny Ćwiczenia: ćwiczenia przedmiotowe, dyskusja, instruktaż, pomiar
3.5.a. Wykaz literatury podstawowej	1. Gawęcki J., Roszkowski W.F. (redaktorzy naukow). Żywnienie człowieka a zdrowie publiczne. Tom 3. Wydanie II. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2023. 2. Ostrowska L. Dietetyka Kompendium. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
3.5.b. Wykaz literatury uzupełniającej	1. Bogdański P. (redaktor naukowy). Otyłość i jej powikłania. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2024. 2. Rychlik E., Stoś K., Woźniak A., Mojska H. (redaktorzy). Normy żywienia dla populacji Polski. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego Państwowy Zakład Higieny – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2024. 3. Rogulska A. Dieta kontra rak. Żywnienie w chorobie nowotworowej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2023. 4. Stróżyk A. Dieta low-FODMAP. Wydanie I. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2023. 5. Czapla M., Kwaśny A. Dieta w niewydolności serca: poradnik dla pacjentów. Wydanie I. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2023. 6. Boniecka I., Lisik W. (redaktorzy naukow). Dietetyka w chirurgii bariatrycznej. Wydanie I. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2023.

4. Cele, treści i efekty uczenia się

4.1. Cele przedmiotu (zajęć) (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

- **C1.** Zapoznanie z aktualnymi zasadami prawidłowego żywienia, trendami w spożyciu żywności i błędami w żywieniu oraz aktywnością fizyczną w populacji polskiej.
- **C2.** Zapoznanie studentów z rozpowszechnieniem przewlekłych chorób dietozależnych w populacji.
- **C3.** Wyposażenie w wiedzę na temat roli żywności i żywienia w patogenezie oraz profilaktyce wybranych chorób dietozależnych.

Ćwiczenia

- **C1.** Kształtowanie umiejętności oceny spożycia żywności oraz sposobu żywienia.
- **C2.** Kształtowanie umiejętności wykonywania pomiarów antropometrycznych wykorzystywanych w ocenie stanu odżywienia i ich interpretacji.
- **C3.** Kształtowanie umiejętności oceny stanu odżywienia metodami laboratoryjnymi i medycznymi.
- **C4.** Wyposażenie w wiedzę na temat roli dietoterapii w leczeniu wybranych chorób żywieniowo zależnych.

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

1. Definicja i zakres epidemiologii.
2. Spożycie żywności w Polsce i aktywność fizyczna Polaków – główne trendy, korzyści i zagrożenia.
3. Narodowy Program Zdrowia 2021–2026 i kolejne edycje – poprawa sposobu żywienia, stanu odżywienia oraz aktywności fizycznej społeczeństwa.
4. Epidemiologia przewlekłych chorób żywieniowo zależnych ze szczególnym uwzględnieniem czynników żywieniowych mających znaczenie w ich patogenezie, zapobieganiu i leczeniu.
5. Epidemiologia chorób metabolicznych: nadwagi i otyłości, zaburzeń lipidowych, zespołu metabolicznego i cukrzycy – znaczenie czynników żywieniowych w ich patogenezie, zapobieganiu i leczeniu.
6. Epidemiologia chorób układu krążenia – znaczenie czynników żywieniowych w ich patogenezie, zapobieganiu i leczeniu.
7. Epidemiologia nowotworów żywieniowo zależnych – znaczenie czynników żywieniowych w ich patogenezie, zapobieganiu i leczeniu.
8. Epidemiologia chorób przewodu pokarmowego na przykładzie celiakii – znaczenie czynników żywieniowych w patogenezie, zapobieganiu i leczeniu.
9. Epidemiologia chorób układu kostno-stawowego na przykładzie osteoporozy – znaczenie czynników żywieniowych w patogenezie, zapobieganiu i leczeniu.

Ćwiczenia

1. Metody oceny spożycia żywności – ich wady i zalety.
2. Metody badania sposobu żywienia: jakościowe, ilościowe i jakościowo-ilościowe.
3. Metody oceny stanu odżywienia: antropometryczne, laboratoryjne i medyczne.
4. Czynniki żywieniowe w patogenezie, zapobieganiu i leczeniu przewlekłych chorób dietozależnych – choroby układu krążenia: choroba niedokrwienna serca i nadciśnienie tętnicze.
5. Czynniki żywieniowe w patogenezie, zapobieganiu i leczeniu przewlekłych chorób dietozależnych – choroby metaboliczne: dna moczanowa i niedokrwistości.

6. Czynniki żywieniowe w patogenezie, zapobieganiu i leczeniu przewlekłych chorób dietozależnych – choroby przewodu pokarmowego: próchnica zębów, choroba refluksowa żołądkowo-przełykowa, zespół jelita nadwrażliwego, zaparcia stolca i alergię pokarmowe.

4.3. Efekty uczenia się realizowane w ramach przedmiotu (zajęć)

Efekty przedmiotowe (symbol)	Student, który zaliczył przedmiot (zajęcia)	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
------------------------------	---	---

w zakresie wiedzy:

W01	Posiada wiedzę na temat żywieniowych czynników ryzyka chorób metabolicznych i innych chorób dietozależnych oraz roli dietoterapii w leczeniu wybranych chorób żywieniowozależnych.	ZP1A_W02
W02	Zna aktualne wytyczne prewencji otyłości, cukrzycy, zaburzeń lipidowych oraz nowotworów żywieniowozależnych.	ZP1A_W04
W03	Definiuje główne problemy zdrowotne ludności Polski o podłożu żywieniowym i zna ich sytuację epidemiologiczną.	ZP1A_W05

w zakresie umiejętności:

U01	Potrafi przeprowadzić analizę danych epidemiologicznych i określić skalę zagrożenia występowaniem chorób dietozależnych w populacji.	ZP1A_U02 ZP1A_U06
U02	Posiada umiejętność oceny spożycia żywności, sposobu żywienia, wykonywania pomiarów antropometrycznych wykorzystywanych w ocenie stanu odżywienia i ich interpretacji.	ZP1A_U03 ZP1A_U05

w zakresie kompetencji społecznych:

K01	Jest świadomy konieczności ciągłego pogłębiania wiedzy i umiejętności związanych z oceną sposobu żywienia i stanu odżywienia.	ZP1A_K01
K02	Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny w trakcie wykonywania pomiarów antropometrycznych.	ZP1A_K07

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się realizowanych w ramach przedmiotu (zajęć)

Sposób weryfikacji (+/-)

Efekty przedmiotowe (symbol)	Kolokwium	Projekt	Praca w grupie	Wykonanie pomiarów
------------------------------	-----------	---------	----------------	--------------------

Forma zajęć

1: 2:	W	C	W	C	W	C	W	C
W01	+			+				
W02	+			+				
W03	+							
U01				+		+		+
U02				+		+		+
K01	+			+		+		+
K02						+		+

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć:

WYKŁAD (W) (w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

Ocena	Kryterium oceny
3,0	Zaliczył kolokwium na poziomie od 61% do 68% maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia.
3,5	Zaliczył kolokwium na poziomie od 69% do 76% maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia.
4,0	Zaliczył kolokwium na poziomie od 77% do 84% maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia.
4,5	Zaliczył kolokwium na poziomie od 85% do 92% maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia.
5,0	Zaliczył kolokwium na poziomie od 93% do 100% maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia.

Forma zajęć:

ĆWICZENIA (C) (w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

Ocena	Kryterium oceny
3,0	61–68% całkowitej możliwej liczby punktów za prezentację, wykonanie pomiarów antropometrycznych i interpretację wyników.
3,5	69–76% całkowitej możliwej liczby punktów za prezentację, wykonanie pomiarów antropometrycznych i interpretację wyników.
4,0	77–84% całkowitej możliwej liczby punktów za prezentację, wykonanie pomiarów antropometrycznych i interpretację wyników.
4,5	85–92% całkowitej możliwej liczby punktów za prezentację, wykonanie pomiarów antropometrycznych i interpretację wyników.
5,0	93–100% całkowitej możliwej liczby punktów za prezentację, wykonanie pomiarów antropometrycznych i interpretację wyników.

5. Bilans punktów ECTS – nakład pracy studenta

Kategoria	Obciążenie studenta: studia stacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA (GODZINY KONTAKTOWE)	40
Udział w wykładach	22
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w kolokwium	3
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA (GODZINY NIEKONTAKTOWE)	35
Przygotowanie do ćwiczeń	10
Przygotowanie do kolokwium	20
Opracowanie prezentacji multimedialnej	5
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	75
PUNKTY ECTS za przedmiot (zajęcia)	3

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot (zajęcia) w danym roku akademickim)

.....